

новними одиницями на позначення адгерентних, супутникових понять. Вони не взаємозамінюються, але категоризують базові, актуальні на часі концепти. Людство накопичило багато знань, які потребують глобального підходу. Болонський процес – це девіз ХХІ сторіччя, інтернаціоналізація всіх доменів соціального буття, розширення людського тезаурусу, здібностей, досвіду та несприйняття маргіналізації, відособленості. Лінгвокреативність мови стає на часі дійовою для забезпечення матеріалізації нових понять, ідей, що генеруються процесами глобалізації. Слова міняють денотати, утворюють нові парадигми, розширюють сфери старих доменів, потребують уваги до адекватного осмислення процесів концептуалізації та категоризації. Тлумаченню домінуючих слів зазначеного процесу сприяє філологізація релевантних номінативних та комунікативних одиниць. Транснаціональна освіта передбачає ревізію методичних та методологічних засад викладання іноземної мови. Пріоритетним на часі є фокусування уваги на активній діяльності студентів. Дієвими є принципи „Навчати вчитися!”, партнерства, співпраці та кооперації учасників академічного процесу на інтернаціональних теренах. Валідними вважаємо залучення релевантних за тематикою текстів та їх філологічний аналіз.

Актуальними є питання професійної підготовки майбутніх фахівців з іноземної мови, а саме: розширення інтернаціональних фонових знань міжмовної комунікації, міжкультурної компетенції. Мотивацією навчального процесу є кантівський девіз „Від знань до навиків”.

В епоху глобалізації вагомою є наявність спільного концепту, ословлення його засобами мови на теренах філології та контрастивістики. Для студентів прерогативною є вимога розуміння концептів та здатність його омовлювати.

О.В.Длугопольський, к.е.н., доцент
dlugopolsky@mail.ru

Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ЯКОСТІ: ДОСВІД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Перехід України до Болонської системи освіти потребує використання не лише сучасних систем навчання студентів і нових методик, але й прогресивних систем оцінювання якості знань студентів, які б ґрунтувалися на досвіді провідних вузів світу. Позитивним в цьому сенсі, на наш погляд, є досвід Великобританії, яка вже кілька століть

утримує позиції країни не лише з найдавнішими освітянськими традиціями, але й країни, в якій якість підготовки студентів та оцінювання їх рівня знань визнана однією з найкращих.

Під час наукового стажування по програмі Tempus Joint European Project "Restructuring the B.Sc. in Economics and Management", яке відбувалось у Leeds Business School, Leeds Metropolitan University (United Kingdom, Leeds), нами було проаналізовано позитивний досвід британських вищих навчальних закладів з метою апробування та впровадження їх методик в навчальний процес Тернопільського національного економічного університету, особливо для викладання економічних дисциплін на факультетах, де навчаються іноземні студенти та українські студенти, що опановують навчальні курси на англійській чи німецькій мовах.

Так, зокрема у Leeds Metropolitan University використовується багаторівнева система оцінки знань студентів. Першим етапом є колективна презентація групи на задану соціально-економічну чи політичну тему (проблему). Студенти академічної групи "розбиваються" на підгрупи по 3-4 особи і колективно готують презентацію з використанням мультимедійної техніки. Наприклад, презентацію "Підвищення ефективності розвитку економіки" студенти розпочинають з теоретичних положень щодо ефективності економічного розвитку, теорій економічного росту та факторів, які сприяють зростанню економіки на макrorівні; далі студенти переходять до оцінки ефективності розвитку економік провідних країн світу та країн, що розвиваються, проводять компаративний аналіз показників економічного росту та продуктивності в динаміці та за регіонами світу, визначаючи сильні і слабкі сторони функціонування економік в розрізі країн; на завершення презентації група пропонує шляхи підвищення ефективності розвитку економічних систем з використанням сучасних підходів як державного регулювання економіки за допомогою урядових інституцій, так і наддержавного впливу на соціально-економічні проблеми за участю інститутів громадянського суспільства, транснаціональних корпорацій та міжнародних організацій. На основі запропонованої презентації та відповідей на запитання як викладача, так і студентів академічної групи, виставляється оцінка кожному студенту підгрупи, який презентував проблему. Зазвичай, лектор обґрунтовує оцінку, яку поставив кожному з студентів, враховуючи їх вміння працювати в команді, відповідати на запитання із залу, рівень обізнаності з матеріалом, глибину проведеного дослідження, кількість та якість опрацьованої літератури за темою. Оцінка за презентацію зараховується кожному з студентів як 30% загальної оцінки за навчальний курс.

Другим етапом є письмове есе на актуальну тему, яке є виключно індивідуальною роботою і здається на кафедру у визначені строки. Есе, як правило, пишеться протягом 2 -3 місяців, що є достатнім для того, щоб студенти могли опрацювати низку наукової літератури, яку вони підбирають або самостійно, або під координацією свого лектора. На основі власних досліджень та аналізу сучасних тенденцій розвитку економіки, політики, студенти висловлюють власне бачення заданої проблеми, наприклад “Доцільність переходу Великобританії з фунту на євро”. Теми есе складаються таким чином, що неможливо просто “списати” відповідь, а необхідно з використанням усієї множини знань та ерудиції на 8-10 сторінках відобразити власне бачення проблеми, яке б ґрунтувалось на знаннях навчального курсу та додатковій інформації, що студент зобов’язаний показати в тексті свого есе. Переважно, перевірку есе проводить викладач, який не читає лекції і не проводить семінарські заняття в цій групі (для більш об’єктивного оцінювання знань). Оцінка за есе зараховується кожному студенту також як 30% загальної оцінки за навчальний курс.

Третім (завершальним) етапом оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни є тестування, яке проводиться по всьому комплексу тем, і його результати зараховуються як 40% загальної оцінки. Тести, як правило, розробляються за різними ступенями складності, наприклад, 20 простих питань (відповідь “так” чи “ні”), 20 ускладнених (вибір одного правильного варіанта з чотирьох) і 20 складних, які потребують творчого підходу, математичних розрахунків чи володіння додатковою інформацією, що не включена до базового курсу дисципліни. Результати тестування не підлягають оскарженню, оскільки перевірка відбувається з використанням спеціальних машин, які автоматично “відзначають” кількість неправильних відповідей в тестах, “додають” кількість правильних залежно від ступеня їх складності і виводять підсумок (результат) – табл.

Таблиця - Система оцінювання знань студентів у Leeds Metropolitan University (United Kingdom)

Презентація проблеми	Письмове есе на задану тему	Тестування	Загальна оцінка за навчальний курс
30%	30%	40%	100%

Наприклад, якщо за презентацію проблеми студент отримав 80 балів, есе було оцінено на 95, а підсумкове тестування студент склав на 70, то загальною його оцінкою за навчальний курс буде 80,5 балів (24 + 28,5 + 28).

Отже, такий комплексний підхід до оцінювання знань студентів, який охоплює як незалежне тестування, так і оцінку вміння студента письмово висловлювати свої думки у есе та працювати в команді з презентацією, дозволяє об'єктивно визначити рівень знань з тої чи іншої дисципліни і "тримати планку" якості навчання, нівелюючи будь-які корупційні зловживання в системі вищої освіти, чим так часто "грішить" вітчизняна вища школа. Запровадження британського досвіду оцінювання якості знань в систему підготовки студентів Тернопільського національного економічного університету вже протягом першого семестру 2006-2007 навчального року дозволило суттєво (на 25-30%) підвищити мотивацію до самостійного навчання, відвідування лекцій та семінарських занять, а також значно розширити перелік літературних джерел, які студенти бажають опрацювати з того чи іншого предмету. Вважаємо, що така система оцінювання знань студентів вищих навчальних закладів варта уваги і може бути ефективно застосована не лише у Тернопільському національному економічному університеті, але й більшістю вузів України, які повинні дбати про свій освітянський імідж та готувати висококваліфікованих спеціалістів з різних галузей знань.

Г.М. Черненко, канд.пед.наук, ст. викладач
ДВНЗ „Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди”, м. Переяслав-Хмельницький

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В Україні, як і в інших розвинутих країнах світу, вища освіта визнана однією з провідних галузей розвитку суспільства. Пріоритетними напрямками розвитку сучасної вищої освіти є особистісна орієнтація, формування національних і загальнолюдських цінностей, постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу, впровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій.

Ці сучасні тенденції розвитку роблять вплив на реформування освіти України, які передбачають необхідність орієнтації на наповнення змісту освіти новітніми матеріалами та впровадження сучасних інноваційних технологій навчання.

Без вирішення цих проблем не можуть реформуватися і оновлюватися вищі педагогічні навчальні заклади України. Насьогодні, надзвичайно актуальною є не лише проблема використання інтерактивних